

מה קרה על שפת הים בליל הרצח?

מין עדותה של סימה ארלוזורוב, אשת הנרצח, שהיתה למעשה העדה החשובה היהודית לא היתה שום דרך בנייה — או שסימה ארלוזורוב היתה שקרנית מוערת, או שמטבסקי היה אשם, שני האנגלים והערבי מצאו את מטבסקי חייב ברצח ככוונה תחילה ודנו אותו למיתה, אולם שיתרו את רוזנבלט מחוסר הו כחות מספיקות. השופט היהודי קיבל לעומת זאת את טענות הסניגוריה, זיכה את מטבסקי בשעת בירור העירעור מצא בית-המשפט ה' עליון כי שדושת השיפטים המחוזיים מעו בקב' לם את עדותה של סימה ארלוזורוב כעדות מספקת, לכן זוכה מטבסקי מן האשמה ושוחרר.

חיים ארלוזורוב נרצח בליל שבת, ה-16 ביוני 1933, בשעה 10 לערך, עת טייל עם אשתו על שפת ים תל-אביב. החקירה החלה מיד, וכעבור ימים מעטים נאסרו במקומות שונים שלושה נאשמים — אברהם מטבסקי, צבי רוזנבלט ויהודה מינץ. מינץ שוחרר כעבור חודשים, כמו קומו צורה כנאשם שלישי אבא אחימאיר, רא קבוצת-המחתרת של ה.סיקריקין. כל הנאשמים היו רביוניסטים פעילים וירועים. כמשפט שארך שמונה חדשים, לפני ארבעה שופטים מחוזיים (שני אנגלים, ערבי ויהודי), זוכה אחימאיר עוד בראשית הדיונים. המשפט סבב סביב השאלה באיזו מידה יש להא-

חליפת הפטיב של הנאשם רוזנבלט שיחקה תפקיד מכריע. בעדותה אמרה סימה שהמתנקש לבש חליפה בעלת קווי זיגוג אדומים, זיהתה חליפה זו, בעלת קווי ישרים. הסניגוריה טענה שאי אפשר להבחין בצבע אדום בלילה.

טענות הסניגור

טענות הקטיגור

חוסר אפשרות תכנון

איש לא יכול היה לדעת שארלוזורוב יהיה במקום הרצח. הוא טען ביום השני ליד שולחן הנציב העליון, נסע משם לבן-שמן והגיע לפנות ערב למלון קטה'דן בתל-אביב. לפי עדות אשתו לא התכוון כלל לבלות את הערב בתל-אביב. לטיול על שפת-הים יצא באופן ספונטאני, בלי תכנית מוקדמת. לפיכך לא יכלו המתכננים של רצח פוליטי לדעת מראש שיהיה במקום המסיים, וממילא אין אפשרות שהרצח תוכנן מראש. רוב הרציחות הפוליטיות ההיסטוריות בוצעו בשעת הופעתו של הקרבן בטכס ציבורי קבע מראש.

(הקטיגור לא נכנס לפרט זה במפורש, מתוך הנחה שדי לו בהוכחת עצם ביצוע המעשה עלידי הנאשמים. אולם הוא רמז שסטבסקי ורוזנבלט חיכו ל' ארלוזורוב בפתח בית-המלון, עקבו אחריו משם בשעת טיולו.)

הצגה פורנוגרפית

שני אנשים עקבו אחרי הוגו ארלוזורוב בצורה שאינה מתאימה למתכני-רצח, אלא לגברים המבקשים לעורר את תשומת-לבה של פרוצה. לפי עדותה הראשונה של סימה ארלוזורוב עצמה עברו הגברים על פניהם כמה פעמים, ופעם אחת נתנו השנים לוג לעבור בין איש לרעהו. אותה שעה השתיו אחד הגברים לים. זאת היתה מן הסתם הצגה פורנוגרפית, שבאה למשוך את תשומת-לב האשה, ולפי עדותה הראשונה של סימה ארלוזורוב הזכירה בו במקום לבעלה מקרה מפורסם (באותם הימים) של אונס אשה יהודיה בידי ערבים. מתכני-הרצח לא היו נותנים לקרבנם להבחין בפניהם כה מקרוב.

(הקטיגור לא טיפל בפרט זה, הסתפק בציון העובדה שסימה ארלוזורוב הר' גישה שעוקבים אחרי בעלה ואחריה.)

נעלי מטבסקי זוהו, כביכול, עלידי הגנשים. הקטיגור לא עמד על כך, בשל צורתו החסודה של הזיהוי.

תנועה מינית מוזרה

בהתקרב הגברים בפעם האחרונה, לא נהגו כרוצחים פוליטיים, המוכים מראש לבצע את זממם. במקום זה נהגו כמקובל אצל פושעי-מין המבקשים לבצע רק אונס. הראשון שאל "כמה השעה?" והדליק פנס. אותה שעה התקרב השני ועשה תנועה שתוארה עלידי סימה ארלוזורוב בעדותה הראשונה כ"תנועה מוזרחת", ומסתבר שהייתה זאת תנועה מינית מוזרחת שלא היתה ידועה לה. רק אחרי כן שלף הגבר השני מכיסו אקדח וטען בו כדורים. הוא ירה בארלוזורוב כאשר הלה פנה או זינק לעומתו.

(הקטיגור לא טיפל בפרט זה.)

שתיקתו של ארלוזורוב

ארלוזורוב הובא מיד אחרי היפצעו לבית-החולים הדסה. משך שעה שלמה היה בהכרה מלאה, שוחח עם אנשים שונים, בין השאר עם ראש-העיר, מאיר דיזנגוף, אף לאחד מהם לא אמר שלדעתו זאת ה'ת-קשות פוליטית. במקום זה אמר לאחד: "הייתו לי, אחרי-כך אגיד לכם את הכל!" ולשני: "קשה לדעת מי היו האנשים?" מתקבל על הדעת ששק מפני שלא רצה לסבך את אשתו בתקרית בעלת אופי מיני.

(הקטיגור לא טיפל בפרט זה.)

כיוון היריה אינו נתאים

ארלוזורוב נורה מצד ימין, הכדור נכנס לגופו בזווית של 30 מעלות כלפי מעלה. הנפגע נפל כשפניו אל העיר. סימה ארלוזורוב נתנה תיאורים שנים וסותרים של מצב ארבע הנפשות ברגע הגורלי, אולם עדותה המקורית אי-ה מתאימה בשום פנים לכיוון היריה כפי שנקבע בשעת ניתוח הגופה.

(הקטיגור לא טיפל בפרט זה.)

הראייה היתה לקויה

בעדותה הראשונה אמרה סימה שביקשה מבעלה לחזור הביתה מפני שהלילה חשוך מדי, בעדותיה המאוחרות יותר העידה, לעומת זאת, שהיטיבה לראות את פני המתנקשים. לפי הנסיגות שנערכו במקום הרצח עלידי מפקח-המשטרה טננבוים (הוא יהודה ארזי, האיש שגרם לפני כחודש לחידוש הויכוח על פרשת ארלוזורוב) אי-אפשר היה במרחק הנתין לראות בבירור את פני המתנקשים. הפנס הידלק רק לרגע קט, ולא יכול היה בשום פנים לאפשר לסימה לראות את המתנקשים.

בעדותה אמרה סימה ארלוזורוב שהיה זה ליל-כוכבים בהיר, החוקר הבריטי שביקר במקום באותו לילה, אחרי ה' מעשה, יכול היה להבחין בקחים כל-ימים בדמותם של אנשים. קשה לקבוע בוודאית פרטים מסוג זה. (בדרך כלל נקט הקטיגור בקו שבכלל לא חשוב מה אמרה סימה ארלוזורוב בעדותות קודמת, אלא שקובעת רק עדותה בבית-המשפט.)

חולצת ארלוזורוב (למעלה) ומעילו (למטה) הובאו עלידי הסניגור כהוכחה שכיוון היריה שרצחה את ארלוזורוב אינו מתאים לעדות סימה ארלוזורוב.

דיבור במבטא ערבי

תשעה עדים שונים העידו כי מיד אחרי הרצח נתנה סימה את הרושם הברור שהמתנקשים היו ערבים. לחוקר הבריטי אמרה שהמתנקש הראשון שאל "כמה השעה?" בעברית בעלת מבטא מזרחי. קשה אר, בעלת המלון, שזיברה עם סימה מיד אחרי המקרה, העידה שאמרה שאחד לבש בגדים אירופיים, השני בגדים ערביים. ביומן המשטרה ביפו נרשם מיד אחרי המקרה כי המתנקשים היו יהודים מזרחיים. קטע זה נתבסס, כנראה, על הודעתו הטלפונית של השטר שרמייסטר, שביקש לקרוא לקצין בריטי. שני שוטרים העידו שלדברי סימה היו המתנקשים ערביים. עו אחר העיד שהוא הביע את דעתו שאינו הערבים מרבים לבכך בתל-אביב רגיל שר-

אן שוב הוכחה שסימה ארלוזורוב אמרה אי-פעם שהיא חושבת כי המתנקשים היו ערבים. ההודעה הראשונה שנמסרה לתחנת המשטרה ביפו מיד אחרי המקרה, מקורה אינו ברור, ויש כה כמה אי-דיוקים ביחס לשם הנרצח ("דוקטור משה") ומקום הרצח ("בר-חוב"). לכן ייתכן מאד שגם תיאור-

